

Excursie datum:	13-12-2015
Naam excursie gebied:	Zeeuwse en Zuid-Hollandse eilanden. Bezochte gebieden vooral gekenmerkt door aanwezigheid van water, zoet en zout.
Gids(en):	Robert de Groot

Opmerkelijk: Smelleken, ontdekt zittend op 1053 meter afstand. Het lukt om de wenssoort van de klant goed in beeld te krijgen, een IJsvogel doet geweldig haar best om zich van alle kanten te laten bewonderen, op 30 meter bij zout Grevelingen water.

Weer. Compleet bewolkt, de hele dag geen zon. Weinig wind uit wisselende richting, later iets meer uit NW. Tot 2 Beaufort, temperatuur tot 10°C. Best te doen.

Nederlandse naam	English name	Scientific name
Fuut	Great Crested Grebe	<i>Podiceps cristatus</i>
Dodaars	Little Grebe	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
Geoorde fuut	Black-necked Grebe	<i>Podiceps nigricollis</i>
Aalscholver	Great Cormorant	<i>Phalacrocorax carbo</i>
Roodkeelduiker	Red-throated Loon	<i>Gavia stellata</i>
Grote zilverreiger	Great Egret	<i>Casmerodius albus</i>
Blauwe reiger	Grey Heron	<i>Ardea cinerea</i>
Knobbelzwaan	Mute Swan	<i>Cygnus olor</i>
Zwarte zwaan	Black Swan	<i>Cygnus atratus</i>
Chinese of Zwaangans	Swan Goose	<i>Anser cygnoides</i>
Kolgans	White-fronted Goose	<i>Anser albifrons</i>
Grauwe gans	Greylag Goose	<i>Anser anser</i>
Grote Canadese gans	Greater Canada Goose	<i>Branta canadensis</i>
Brandgans	Barnacle Goose	<i>Branta leucopsis</i>
Rotgans	Brent Goose	<i>Branta bernicla</i>
Bergeend	(Common) Shelduck	<i>Tadorna tadorna</i>
Nijlgans	Egyptian Goose	<i>Alopochen aegyptiacus</i>
Smient	(Eurasian) Wigeon	<i>Anas penelope</i>
Wilde eend	Mallard	<i>Anas platyrhynchos</i>
Krakeend	Gadwall	<i>Anas strepera</i>
Pijlstaart	(Northern) Pintail	<i>Anas acuta</i>
Slobeend	(Northern) Shoveler	<i>Anas clypeata</i>
Wintertaling	(Common) Teal	<i>Anas crecca</i>
Kuifeend	Tufted Duck	<i>Aythya fuligula</i>
Eider	(Common) Eider	<i>Somateria mollissima</i>
Zwarte zee-eend	(Common) Scoter	<i>Melanitta nigra</i>
Brilduiker	(Common) Goldeneye	<i>Bucephala clangula</i>
Middelste zaagbek	Red-breasted Merganser	<i>Mergus serrator</i>
Sperwer	(Eurasian) Sparrowhawk	<i>Accipiter nisus</i>
Buizerd	(Common) Buzzard	<i>Buteo buteo</i>
Torenvalk	(Common) Kestrel	<i>Falco tinnunculus</i>
Smelleken	Merlin	<i>Falco columbarius</i>

Flevo Birdwatching

Slechtvalk	Peregrine Falcon	<i>Falco peregrinus</i>
Fazant	(Common) Pheasant	<i>Phasianus colchicus</i>
Waterhoen	Moorhen	<i>Gallinula chloropus</i>
Meerkoet	(Common) Coot	<i>Fulica atra</i>
Scholekster	Oystercatcher	<i>Haematopus ostralegus</i>
Zilverplevier	Grey Plover	<i>Pluvialis squatarola</i>
Kievit	Northern Lapwing	<i>Vanellus vanellus</i>
Steenloper	Turnstone	<i>Arenaria interpres</i>
Bonte strandloper	Dunlin	<i>Calidris alpina</i>
Wulp	Eurasian Curlew	<i>Numenius arquata</i>
Tureluur	(Common) Redshank	<i>Tringa totanus</i>
Kokmeeuw	Black headed Gull	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>
Stormmeeuw	(Common) Gull	<i>Larus canus</i>
Zilvermeeuw	Herring Gull	<i>Larus argentatus</i>
Grote mantelmeeuw	Greater Black-backed Gull	<i>Larus marinus</i>
Kleine mantelmeeuw	Lesser Black-backed Gull	<i>Larus fuscus</i>
Zeekoet	Guillemot	<i>Uria aalge</i>
Houtduif	Wood Pigeon	<i>Columba palumbus</i>
Turkse tortel	Collared Dove	<i>Streptopelia decaocto</i>
Ijsvogel	(Common) Kingfisher	<i>Alcedo atthis</i>
Winterkoning	Wren	<i>Troglodytes troglodytes</i>
Heggenus	Dunnock	<i>Prunella modularis</i>
Roodborst	Robin	<i>Erithacus rubecula</i>
Merel	Blackbird	<i>Turdus merula</i>
Koperwiek	Redwing	<i>Turdus iliacus</i>
Pimpelmees	Blue Tit	<i>Parus caeruleus</i>
Koolmees	Great Tit	<i>Parus major</i>
Spreeuw	(Common) Starling	<i>Sturnus vulgaris</i>
Ekster	Magpie	<i>Pica pica</i>
Kauw	(Eurasian)Jackdaw	<i>Corvus monedula</i>
Zwarte kraai	Carrion Crow	<i>Corvus corone</i>
Ringmus	Tree Sparrow	<i>Passer montanus</i>
Vink	Chaffinch	<i>Fringilla coelebs</i>
Groenling	Greenfinch	<i>Chloris chloris</i>
Putter	Goldfinch	<i>Carduelis carduelis</i>

..

67

Soorten waargenomen /
Species observed

..

0

(H) = Alleen gehoord /
Heard only

..

67

Total

Bezochte gebieden. In groen gebiedsnaam en algemene beschrijving. In zwart opmerkingen over de dag zelf.

Oude Land van Strijen (11) Een gebied met veel ganzen, een van de gebieden in Nederland met een kans op Dwerggans. Blijft wel moeilijk te vinden tussen de Kolganzen. In de zomer wat minder aantrekkelijk, schraal gras op zware klei. De landweggetjes tussen de drie asfalt streepjes zijn voor vrachtwagens verboden. En het lijkt er nu op dat er meer afgesloten wordt. Jammer als we in het vervolg telkens om moeten rijden via Strijen dorp. We rijden via Heinenoord en Westmaas naar het gebied. Altijd proberen, zeker in de winter. Grote groepen ganzen, meerdere Buizerds, Smienten, Krakeend, een drukte van belang. We doen erg ons best maar Dwerggans halen we er niet uit. Er zitten nu ook duidelijk minder Kolganzen dan 10 dagen terug. Wel witte bles, maar niet die grote die we graag ook zouden zien. Wanneer we van daar verder rijden zit er een grote groep vogels in wat struiken rond een boerderij. We stoppen en het blijken tientallen Putters en wat Vinken te zijn. Een boompje aan de andere kant van de weg heeft twee dozijn Groenlingen, er huft een Winterkoning naast de auto, er zitten Kool- en Pimpelmezen. De lijsters hoog boven in wat verder af staande bomen blijven ongedetermineerd, te veel tegenlicht. Merel en Turkse Tortel op dakrand zijn wel duidelijk. Een goede stop voor de soortenlijst.

Hellegatsplein (1) Allemaal gebouwd op wat zandbanken. Maar nu liggen er drie wegen die hier bij elkaar komen, een groot schutsluizen-complex, een grote brug, een Kokmeeuwen kolonie, en ernaast slikken, ruigtes en ondiep water. Na de passage over de Hellegatsbrug komen we tussen de duindoornstruiken te rijden, de lijsterachtigen die hier overvliegen zijn Koperwieken. Een Roodborst is ook niet te missen, midden op het gras. Langs de paralelweg zien we meerde Konik en Heckrunderen. Ook hier een begrazingsproject, maar met kleinere aantallen dan in de Oostvaardersplassen, hier ziet het er lekker ruig uit en gevarieerd. Aan het eind stoppen we om over het Haringvliet te kijken. Pijlstaarten, Slobeend, Grote Zilverreigers, Kokmeeuwen en Brandganzen. Wanneer we de andere kant op kijken richting Ooltgensplaat zien we een grote groep ganzen opvliegen. Toch nog maar eens kijken. Uiteindelijk zien we een klein grijsbruin vormpje boven op een bult in het landschap. Wanneer we er veel dichterbij naar toe rijden zien we pas dat het een Smelleken is, het felle rovertje vliegt even daarna op en laat zien hoe snel er gevlogen kan worden. Deze heeft die ganzen niet opgejaagd, maar werd daardoor wel gevonden. Vandaar rijden we via Middelharnis naar Stellendam.

Stellendam buitenhaven en Kwade Hoek (10) Vanaf de dijk kijk je naar het oosten in de Buitenhaven van Stellendam, een verzamelplaats van Futen, Aalscholvers en op de taluds wat steltlopers. De Haringvlietdam, met de viziersluizen om veilig te kunnen spuien strekken sterns en meeuwen aan die op versufte vis jagen. Naar het westen kijk je naar Kwade hoek, een slechte plek vroegwer om de haven van Hellevoetsluis en verderop Dordrecht en Rotterdam aan te varen. Grote zandbanken en slikgebied met veel rustende vogels en fouragerende steltlopers. Het is afgaand tij, en de zandplaten west van de haven staan grotendeels droog. Op het zand staan veel vogels, Grote Mantelmeeuw, Aalscholver, Wulp, Scholekster, Grote Zilverreiger. De reigers lopen ook te vissen, behoedzaam stappend en loerend op bewegingen die prooi verraden. Er vliegt een Brilduiker voorbij, mannetje. Hij landt goed in beeld en met de telescoop zien we de kenmerkende vlek voor het oog. Middelste Zaagbek zwemt ook in beeld. Een groep Tureluurs laat, al vliegend, de brede witte achterrand van de vleugels zien. Dat vergeet je nooit meer. Voorbij de vaargeul, tussen ons en de Maasvlakte liggen ook nog zandbanken. We zien er bruinzwarte banaantjes op liggen: Zeehonden, maar wel erg ver. Iets dichterbij ligt er een enkele, lijkt een wat jonger dier. We zien ook nog een groepje Bonte Strandlopers, gezamenlijk zoeken ze al pikkend een strook van het strand af naar kleine prooi.

Ouddorp en Koudenhoek (9) Ouddorp is een drukke badplaats en kampeerplaats in de zomer, maar in de winter toonbeeld van een troosteloze verlatenheid. Dan is het pas lekker druk in de Koudenhoek. Dit is een gebied van voormalig boerenland dat heel aantrekkelijk is gemaakt voor allerlei waterwild. Vooral Ganzen. Vanaf het uitkijkpunt op de dijk kan je ook naar het ZW kijken en dan zie je verschillende eilandjes en zandplaten in de Grevelingen. In de Grevelingen ligt bijvoorbeeld het eilandje Markenje. Er zitten Kievit, Scholekster, Knobbelzwaan, Bergeend en in het water Middelste Zaagbek. Aan de landzijde, Koudenhoek, is het nu druk met ganzen; Brand- en Grauwe Gans zitten er

Flevo Birdwatching

in grote aantallen. Maar ook Smient, Krakeend, Wilde eend en wat Meerkoeten. We doen ons best om een eerder door anderen gemelde Roodhalsgans te vinden, maar dat blijkt vergeefse moeite. Een Slechtvalk loert vanaf een hek naar lunch. Er zit ook een Brandgans met een afwijkende tekening, Een helemaal witte kop met wat kleine vlekjes, licht grijs en wit op de flanken, een genetisch ongelukje, stoute ouders of een eerder voedingsprobleem? We rijden ook nog de doodlopende weg in die midden in het gebied ligt. In de sloot ernaast probeert een Dodaars uit beeld te blijven, maar dat lukt hem/haar niet goed genoeg. Vlak voor de Brouwersdam nemen we even de afslag richting de Punt. En meteen weer links. Er was door meerdere mensen aan ons gevraagd waar de Flamingos waren, en dit is een mogelijke plek. Geen Flamingo of ander roze te zien, maar wel Dodaars, Aalscholver en heel veel Meerkoeten. Een Sperwer, boven in een struik, vliegt op en doet verschillende aanvallen op kleine vogels, voorzover we zien, zonder resultaat. Maar wel mooi in beeld.

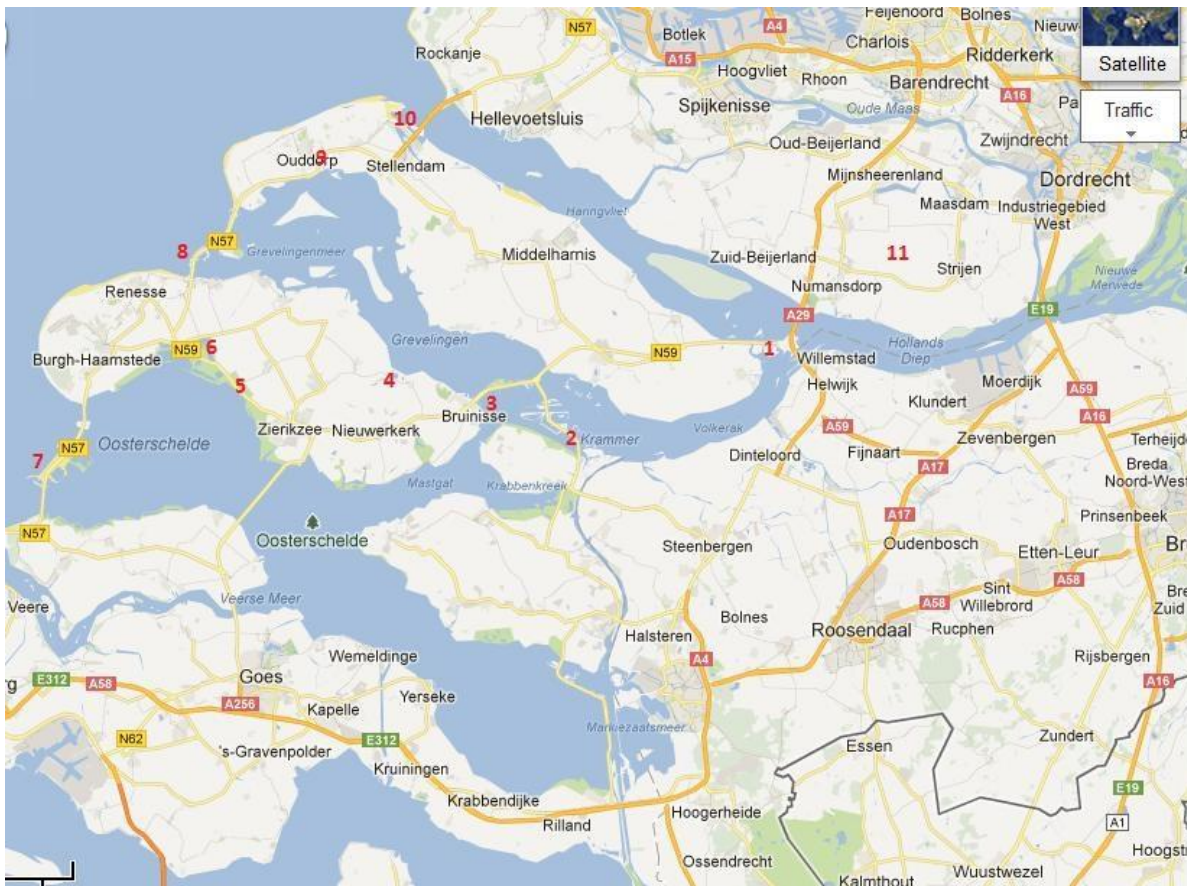
Brouwersdam (8) Heel bijzonder omdat je hier een weg hebt aan de zeezijde van de dam. Daar waaien hele duinen over, maar er is ook voldoende plaats om heel relaxed over zee uit te kijken. In de zomer zie je hier veel watersporters en badgasten, al of niet met vliegers en zeilwagens, in de winter is het een paradijsje voor wintergasten met veren. Bij het haventje aan de noord(-zee) zijde zien we hoe hoog het tij staat, de rotsblokkendam die voor bescherming moet zorgen, steekt nog voor minder dan een meter boven water. Het is na een stormachtige nacht nu heerlijk, bijna, windstil. Een Zeehond steekt langdurig het koppie boven water. Bij bekijken en dier, en hij/zij bekijkt ons. Ineens zwemt er een Zeekoet vlak voor ons langs. Lange periodes onder water en dan ineens weer een heel eind verder opduikend. Later zien we er nog een bij de Spuisluis. Er zwemt een Middelste Zaagbek, we zien Fuut, en af en toe komt in de verte een duiker voorbij. Wanneer we iets meer naar het zuiden rijden blijken het Roodkeelduikers te zijn, een licht opgewipte snavel. Er zwemmen er zelfs vier in een beeld. In de kom van de Spuisluis zwemmen wel tien zeehonden. En voor de kust zien we er nog enkelen. Er komt er een langs die zwemt maar vijf meter uit de kust. Een duidelijke vrouw Zwarte Zee-eend wordt ook door iedereen bewonderd in de telescoop. Maar dan begint het toch een beetje te deemsteren, we moeten nog een eind rijden terug, dus aan deze dag komt een eind.

De TomTom brengt ons via Spijkenisse weer terug naar Barendrecht.

Flevo Birdwatching

Kaart van het bezochte gebied. Bezocht werden 11,1, 10, 8 en 9.

- 1 Hellegatsplein
- 2 Observation hide Krammersluizen
- 3 Grevelingendam (tidal)
- 4 Dijkwater
- 5 Plan Tureluur (Flauwers en Weevers Inlaag)
- 6 Plan Tureluur (Prunje)
- 7 Pijlerdam
- 8 Brouwersdam (tidal)
- 9 Ouddorp (Kouaennoek)
- 10 Stellendam (Buitenhaven)
- 11 Oude Land van Strijen